

1844.

LEEWARDER

D I N G S D A G

COURANT.

den 14 MEI.

Ministerie van Financien.

Op Dingsdag den 11 Junij 1844 zal, bij inschrijving worden aanbesteed de Leverantie van Brandstoffen, ten dienste van het Ministerie van Financien, voor het Winter-saizoen van 1844, als:

- Zes duizend vijf honderd (6500) dubbele mudden Turf, en
  - Dertien honderd (1300) Schalen Waag- of Schaal-Kolen, à zeventig Nederlandsche ponden de Schaal, en vijf honderd (500) mudden beste Kagcheikolen.
- Zullende de Billetten van Inschrijving voor die aanbestedingen, vóór of op gemelden dag, des middags ten twaalf ure, moeten zijn ingeleverd bij den Conciërge van het Ministerie van Financien, alwaar de voorwaarden ter lezing liggen, en de monsters drie dagen te voren zullen moeten worden bezorgd.

's Gravenhage,
den 7 Mei 1844.

De Minister van Financien,
VAN HALL.

PROVINCIE VRIESLAND.

A A N B E S T E D I N G.

Op Vrijdag den 24 Mei 1844, des voormiddags ten 10 ure, zal aan het Gouvernementshuis te Leeuwarden, onder nadere goedkeuring, bij inschrijving op gezegeld papier en vervolgens bij opbod, worden aanbesteed:

Het doen van het dagelijks voorkomend onderhoud met de herstellingen aan het Lokaal voor de Arrondissements Regtbank, het Kantongeregte en de Gevangenis te Heerenveen; van 1 Mei 1844 tot 30 April 1845.

Het Bestek hietoe, zal twaalf dagen te voren ter lezing liggen aan opgemeld Gouvernementshuis en bij den Conciërge van het Lokaal, benevens in de voor deze Provincie gebruikelijke Logementen of Leesplaatsen; — terwijl voorts op den vierden dag vóór de aanbesteding, de noodige aanwijzingen door den als dan aanwezigen Opzigtter aan de gegadigden zullen worden gedaan, en inmiddels de nader verlangde inlichtingen te bekomen zijn, bij de Heeren Hoofdingenieur van den Waterstaat A. C. Kros en den Rijks-Ingenieur J. A. van Dorth, beide te Leeuwarden.

Leeuwarden,
den Mei 1844.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN SIJTZAMA.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, brengt, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Heere Minister van Financien, bij resolutie van den 9 Mei 1844, no. 32, afdeling Registratie en Loterijen, is bepaald; dat de loten der 19ste Koninklijke Nederlandsche Loterij, gedurende de derde week der trekking van de vijfde of laatste Klasse, beginnende op den 13 Mei 1844, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten tot geene hogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven dan tot de navolgende, te weten:

BIJ VERKOOP.

Geheele Loten	f 81,00.
Halve	40,50.
Vijfde	16,20.
Tiende	8,10.
Twintigste	4,05.

BIJ VERHURING.

Geheele Loten	f 43,00.
Halve	21,50.
Vijfde	8,60.
Tiende	4,30.
Twintigste	2,15.

Leeuwarden,
den 11 Mei 1844.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de in- en uitlandsche Tarwe en Rogge, waarnaar de zetting van den prijs van het Tarwe-, Rogge- en Zwitterbrood moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 10 Mei 1844, te Leeuwarden, geweest als volgt:

Van de Tarwe per mude	f 8,50.
Van de Rogge per last	160,50.

Leeuwarden, den 13 Mei 1844.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN SIJTZAMA.

PROVINCIE VRIESLAND.

A A N B E S T E D I N G.

Op Zaterdag den 25 Mei 1844, des voormiddags ten elf ure, zal, in het Logement de Wijnberg te Bolsward, bij inschrijving en opbod, worden aanbesteed, en zulks in een perceel:

Het Afdammen, Droogmaken en Opgraven of zoogenaamd Slatten van de Trekvaart van WORKUM naar BOLSWARD, strekkende van af den Rolpaal op den hoek van het Langevliet nabij WORKUM, tot aan de Stadsgracht te BOLSWARD, ter lengte van 10,371 ellen.

Waarvan het Bestek inmiddels ter lezing ligt aan de lokalen van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, en van de Provinciale Gouvernemen ten van Vriesland, Groningen, Drenthe, Overijssel, Zuid- en Noordholland, alsmede ter Secretariaten der Plaatselijke Besturen van Bolsward, Workum, Wonsradeel en Wymbritseradeel, en verder op de gewone meest gebruikelijke leesplaatsen in deze Provincie.

Acht dagen vóór de besteding zullen de noodige aanwijzingen aan de gegadigden worden gedaan, door den Algemeenen Opzigtter over dit Werk, en tevens van af heden, de nader verlangde inlichtingen te bekomen zijn, bij den Heer Hoofdingenieur van den Waterstaat in Vriesland en den Heer Ingenieur C. J. Bolten, te Leeuwarden.

Leeuwarden,
den 8 Mei 1844.

Commissarissen uit het Collegie van Heeren Gedeputeerde Staten van Vriesland, ter bevoordering van voorschreven Slattingswerk,
O. R. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.
W. W. BUMA.

ENGELAND.

LONDEN, den 2 Mei. Het Bijbelgenootschap heeft gisteren deszelfs veertigste vergadering in Exeter Hall gehouden. De secretaris van het genootschap heeft het jaarlijksche verslag gedaan van de verrigtingen en den toestand van het genootschap. Wij zien uit het verslag dat het genootschap in 1804 werd opgericht, en bijna 16 miljoen exemplaren van den Bijbel in verschillende talen en tongvallen bijna door de gansche wereld heeft verspreid. In 1843 heeft de afdeling des genootschaps, te Parijs gevestigd, in Frankrijk en elders 145267 bijbels verspreid. In België daarentegen waren er 13919 ontvangen, waarvan er slechts 140 gratis zijn afgeleverd. In de laatste acht jaren werden 124000 bijbels in dit land uitgedeeld. De inkomsten van het genootschap bedragen over het jaar 1843, 98359 p. st., waarvan 46563 p. st. voortkomende uit legaten, giften, enz.

Van den 6den. De opvolger van den afgezetten gouverneur-generaal van Indie is thans met zekerheid bekend: het is sir Henry Hardinge. De Standard kondigt deze benoeming op de volgende wijze aan: „Sir Henry Hardinge's benoeming tot den post van gouverneur-generaal van Indie, waarin hij lord Ellenborough vervangt, is thans officieel bekend. De benoeming is door het kabinet geschied en vervolgens door hetzelfde aan den raad van bewindhebberen der Oost-Indische compagnie onderworpen. De raad is li. Vrijdag bijeengekomen, en heeft zich gehaast zijne goedkeuring aan den president van het bureau van controle, belast met de zaken van Indie, en aan sir Robert Peel mede te deelen. Die benoeming zal de bitterheid doen ophouden, welke de terugroeping van lord Ellenborough tusschen het kabinet en het hof van bewindhebberen had doen ontstaan; sir Henry Hardinge is een na bloedverwant van gemelden lord, en geniet het vertrouwen zoowel van de regering als van de compagnie. De nieuwe gouverneur zal, zoodra zijne bijzondere schikkingen voltooid zullen zijn, naar Indie vertrekken. Waarschijnlijk zal zulks plaats hebben in het midden der volgende maand. — Men verzekert dat sir George Clerk, een van de onder-secretarissen

der tresorie, geroepen zal worden om sir Henry Hardinge in het secretariaat van oorlog te vervangen.

— In het Prinsdom Wallis is Vrijdag den 3 Mei een kolenmijn bij Llanelly in brand geraakt, en eer het werkvolk dezelve verlaten kon, ingestort. Niet minder dan honderd zoo mans en vrouwen als kinderen waren in dezelve aan het werk, en men vreest dat allen om het leven gekomen zijn.

Van den 8sten. Blijkens berigten uit Ierland heeft de president der regtbank verklaard, dat het hof niet eer dan bij de volgende cessie in staat zoude wezen om uitspraak te doen over het verzoek der staatsbeschuldigten om hunne zaak van nieuws af aan te doen onderzoeken.

— Gisteren morgen is de koninklijke schouwburg te Manchester tot den grond toe afgebrand. Ongeveer een kwartier over zes ure werd de brand eerst ontdekt en reeds een uur daarna was niets van het schoone groote gebouw meer overig. Men kent de oorzaak van den brand niet. Den vorigen avond was eene tooneelvoorstelling gegeven, doch bij die gelegenheid was zelfs minder licht en vuur dan gewoonlijk gebruikt.

— Naar luid van berigten uit Lissabon van 1 Mei, is het land thans na de overgaf van Almeida van alle verdere noodlottige uitgaven ontheven; niet te min is het ministerie Cabral waarschijnlijk slechts voor korten tijd en niet finaal van de hetzelfde bestormende moeilijkheden bevrijd. De partij, die Bomfim voorzag van de middelen om den opstand vol te houden, begon hiermede te verflauwen, ziende dat de bevolking, hoewel misnoegd, het gezonde verstand bezat om zich te onthouden van het deelnemen in eenige nieuwe insurrectie, dewijl zij geen voordeel had geoogst uit vroegere revolutien.

F R A N K R I J K.

PARIJS, den 8 Mei. De Païrs hebben gisteren verscheidene bepalingen van de wet op het middelbaar onderwijs, van min of meer ondergeschikten aard, aangenomen. Het voorstel, om aan de ouders het regt te verleenen van de geestelijken aan te wijzen, aan welke zij het godsdienstig onderwijs der kinderen willen toevertrouwen, is afgewezen, op grond, dat eene dergelijke verordening grootelijks zoude kunnen strekken, om twist en tweedragt in de collegien van den Staat te zaaijen. Dit godsdienstig onderwijs zal derhalve, in de genoemde collegien, aan de aalmoezeniers moeten blijven opgedragen, die, op hoog gezag, in deze inrigtingen zijn aangesteld, behoudens het regt voor de ouders van kinderen, welke de roomsch katholieke godsdienst niet bejden, om, onder goedkeuring der bestuurders, dit onderwijs aan een leeraar hunner geloofsbelijdenis over te laten.

Men heeft bepaald, dat alleen Franschen inrigtingen van openbaar onderwijs zullen mogen openen; — dat zij ten minste den ouderdom van dertig jaren zullen moeten hebben bereikt; — dat zij voldoende zullen moeten doen blijken van hunne bekwaamheid. De vreemdeling zal alleen lessen mogen geven.

Heden heeft men een begin gemaakt met de overweging van de meer belangrijke bepaling, waarbij het aan al de zoodanigen, welke behooren tot eenige godsdienstige vereeniging of broederschap, of tot eenige geestelijke of kloosterorde, stellig verboden wordt, zich met het openbaar onderwijs bezig te houden. De graaf d'Harcourt heeft het eerst het woord opgevat, ten einde zich tegen deze bepaling te verzetten.

De Gedeputeerden hebben het voorstel, om de verdere beraadslagingen over de inrigting en de tucht in de strafgevangnissen, een jaar uit te stellen, verworpen, en daarop zijn verscheidene amendementen op de bepalingen, betreffende deze inrigtingen, voorgesteld. De behandeling van deze punten zal gewisselijk nog veel tijd vorderen.

Over het geheel schijnt het beginsel der afzonderlijke opsluiting in de strafgevangnissen steeds door de meerderheid te worden goedgekeurd; doch er worden van tijd tot tijd bedenkingen in het midden gebragt tegen het wetsontwerp in het algemeen, zoodanig als het is voorgedragen, welke niet geheel en al als ongegrond kunnen worden beschouwd. Eene der gewigtigste is, dat men moeilijk nieuwe verordeningen op de strafgevangnissen kan maken, zonder te gelijker tijd de bepalingen van het wetboek van strafregt te herzien, want dat eene algemeene toepassing der afzonderlijke opsluiting bij de straf van gevangenis het bestaande verband tusschen de verschillende straffen geheel zoude doen vervallen, en dat daardoor het doel der strafwet ten eenemale zou worden miskend.

De procureur-generaal de Peyramont, welke beducht is, dat de nieuwe verordeningen, met de afschaffing der bagno's, geen genoegzamen afschrik zullen inboezemen, en daardoor meer nadeel dan voordeel zullen te weeg brengen, heeft zich zich beklagd, dat de gerechtshoven in deze gewigtige aangelegenheid niet zijn geraadpleegd, en de heer Bonillaud heeft aangemerkt, dat, als men het gevoelen van de geneeskundige academie had ingewonnen, men wellicht niet zoo gereedelijk tot het besluit zoude zijn gekomen, dat de bedoelde verordeningen geenen nadeeligen invloed op de gezondheid der veroordeelden zullen hebben.

Heden heeft de heer Vatout een amendement ingediend, houdende, dat de tot dwangarbeid veroordeelden zullen worden geplaatst in daartoe bestemde en in te rigten huizen; — dat zij in dezelve, zoo bij dag, als bij nacht, afzonderlijk zullen worden opgesloten; — dat zij, na een verblijf van tien jaren in die gestichten, naar eene overzeesche bezitting zullen worden gedeporteerd, — en dat de centrale en departementale gevangnissen in haren tegenwoordigen toestand zullen verblijven. — Zoowel de commissie als de minister hebben verklaard, zich met het voorstel, wat de eerste zinsnede betreft, te kunnen vereenigen.

Men begint het al zeer twijfelachtig te stellen, of de gewigtige aangelegenheid der gevangnissen nog wel dit jaar haar beslag zal kunnen e langen

— Men heeft alhier eene bende van 39 dieven gearresteerd, welke zich den naam gaf van Belgische bende; zij bestond meestendeels uit Belgen en ook uit Hollanders, waarvan het grootste gedeelte reeds in handen der justitie geweest waren. Zij oefenden hun bedrijf op eene groote schaal uit, en waren derhalve in staat, zoo door hunne kleeding als door hun gunstig voorkomen, vertrouwen in te boezemen, en bevonden zich veelal op plaatsen waar zij berekenen konden vele fatsoenlijke lieden te zullen vinden; onder deze vereeniging bevonden zich ook vrouwen, welke zeker niet het minst gevaarlijke en behendigste gedeelte uitmaakten, hunne houding en deftige kleeding verwierden van haar alle vermoeden. Vooral in de kerken, maakten zij gebruik van de aandacht der geloovigen om hun bedrijf uit te voeren, en hen van hunne zakken en relictules te ontlasten, kettingen af te snijden, spelden, haken en horlogien te stelen, enz.; het was onmogelijk deze vrouwen, welke eerbiedig knielden en zich uiterlijk zeer godsdienstig vertoonden, te verdenken van het koesteren van dergelijke voornemens.

— Bijzondere brieven uit Madrid van den 2 Mei, in Bajonne angebragt, maken melding van het gerucht, dat de aanleiding tot de tweespalt tusschen het ministerie Gonzalez-Bravo en den generaal Narvaez moest worden gezocht in het verlangen van den laatstgenoemde, dat men dadelijk een einde zoude maken aan den verderen verkoop der geestelijke goederen, ten einde de onverkochte aan de geestelijkheid te kunnen teruggeven, en dat men tevens de zoogenaamde 4 pc. belasting op nieuw zoude invoeren, ten behoeve van de geestelijkheid, in stede van de in 1839 afgeschafte tienden; — dat het bedoelde ministerie, dergelijken maatregel alsnog niet geraden oordeelende, tot het besluit was gekomen, om het doorzetten van denzelfden liever aan andere handen toe te vertrouwen, en dat men derhalve konde verwachten, dat het ministerie Narvaez, in de eerste plaats, daartoe zoude willen overgaan, ten einde de goede verstandhouding met den Stoel van Rome te herstellen, en alzoo den grond te leggen tot eene bevrediging van de partij der Carlisten, in verband met den afstand van D. Carlos en het huwelijk van Koningin Isabella met deszelfs oudsten zoon.

Hoewel dergelijke maatregelen, in den tegenwoordigen stand der zaken, als niet geheel onwaarschijnlijk kunnen worden beschouwd, dient men echter daaromtrent nadere bevestiging af te wachten, en wel bijzonder, uithoofde het dagblad van Madrid, hetwelk als het orgaan van den minister Narvaez wordt beschouwd, bepaaldelijk heeft verklaard, dat het gerucht, als of de verkoop der

voormisige goetstijke goederen reeds dadelijk was gestaakt, geheel ongegrond was.

BELGIE.

BRUSSEL, den 10 Mei. Bij den aanvang der zitting van gisteren heeft de Kamer de ontwikkelingen aangehoord van een door 26 leden onderteekend voorstel, ten doel hebbende het afschaffen van den doorvoer van slagvee, hetwelk uit Nederland over ons grondgebied naar Frankrijk gaat en voor het oogenblik krachtens een besluit van 23 September 11. langs den spoorweg is vergund. Dit voorstel is ten onderzoek naar de afdeelingen gezonden.

De algemeene beraadslaging over de conclusien der commissie van handels onderzoek werd alsnog hervat.

De heer de Renesse was de eenige spreker, die het woord opvatte ter bestrijding van het stelsel der differentieële regten.

De heer Denny trachtte in eene uitgebreide redevoering de argumenten van de HH. David, Delfosse en Lesoinne te wederleggen en aan te toonen, dat het stelsel der differentieële regten het eenige middel was om den uitvoer der nationale voortbrengselen gemakkelijk te maken.

De heer Dumortier heeft hetzelfde stelsel verdedigd, als onmisbaar voor het scheppen eener koopvaardijvloot, maar hij zal het niet aannemen dan wanneer het geene geaardheid van vijandigheid vertoont jegens de vreemde mogendheden, geen nadeel toebrengt aan de nijverheid des lands en op progressieve wijze werd ingevoerd. Zoo wenschte dit lid uit de voordragt der commissie verwijderd te zien al wat betrekking heeft tot de riviervaart en uit het ontwerp der kamer van koophandel te Antwerpen de voordeelen, welke zijn toegekend aan den invoer uit de landen aan gene zijde van den Zond en de Straat Gibraltar, omdat die voordeelen eene daad van vijandigheid jegens Nederland zouden wezen, welk land men integendeel met sparring moet behandelen. Ten slotte wilde hij, dat het regt in het eerste jaar slechts de helft, en in het tweede drie vierden zoude bedragen en eerst in het derde jaar op den normalen stand zoude komen.

De heer Ory heeft zich mede voor het stelsel der differentieële regten verklaard.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 11 Mei. De minister van binnenlandsche zaken heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat er tegen den aanstaanden Wintercurcus, die met den eersten October begint, aan 's Rijks veertschulsschool te Utrecht eenige plaatsen open zijn voor jongelingen, die aldaar voor eigen rekening de lessen mogten willen bijwonen:

1. die eene kweekelings-plaats verlieten, moeten zijn:

1°. niet beneden zestien en niet boven twee en twintig jaren oud;

2°. gezond van gestel en zonder lichaams-gebreken;

3°. van onbesproken zedelijk gedrag; en

4°. grondig ervaren in het lezen, schrijven en rekenen.

De kweekelingen genieten aan gemelde school kost, inwoning, onderwijs, bewassing en onderhoud hunner kleding, tegen betaling van een kostgeld van vier honderd guldens 'sjaars. Zij brengen echter voor eigen rekening eenig linnengoed en ontleedkundig gereedschap mede; terwijl hun de bovenkleding van wege de school wordt gegeven.

Na afloop van den leertijd, welke gewoonlijk vier jaren duurt, worden de kweekelingen, naar gelang hunner bekwaamheid, en zich overigens wel gedragende, tot burgerlijke Veerartsen, hetzij van de eerste, hetzij van de tweede klasse bevorderd. In het eerste geval genieten zij ieder eene jaarwedde van vijf honderd in het tweede geval van vier honderd guldens, belde gedurende de vijf eerste jaren nadat zij tot veerarts benoemd en als zoodanig geplaatst zijn. Daarenboven zullen de kweekelingen, die bij deze gelegenheid, hetzij voor eigen rekening of voor rekening van hier te lande bestaande provinciale of plaatselijke collegien of instellingen, in 's Rijks Veerartsenij-school worden opgenomen, wanneer zij, na aldaar gedurende vier jaren de lessen te hebben bijgewoond, tot veerarts bevorderd zijn, en als zoodanig het gemelde vijfjarig tractement uit het fonds voor den landbouw genoten hebben, nog gedurende de drie eerst daarop volgende jaren, uit hetzelfde fonds, ontvangen eene jaarwedde, namelijk voor de eerste klasse van twee honderd, — en voor de tweede klasse van één honderd guldens ieder.

Diegenen, welke omtrent een en ander nadere inlichtingen begeeren, kunnen dezelve schriftelijk verzoeken aan den Hoogleraar A. Numan, directeur der school; terwijl de personen, die bepaaldelijk verlangen geplaatst te worden, zich daartoe schriftelijk bij het ministerie van binnenlandsche zaken behooren aan te melden vóór den 31 Juli aanstaande, dewijl alsdan finaal de termijngesloten wordt, binnen welken in dit jaar kweekeling-plaatsen voor eigen rekening kunnen worden toegestaan.

AMSTERDAM, den 12 Mei. Den 9 dezer werd alhier de achtste algemeene vergadering gehouden van het Nederlandsch genootschap: Tot zedelijke verbetering der Gevangenen, onder voorzitting van den heer Mr. J. J. Uytwerf Sterling.

Behalve uit de leden des hoofdbestuur, bestond deze vergadering uit de afgevaardigden van de afdeelingen des genootschaps, gevestigd te Alkmaar, Amsterdam, Arnhem, Delft, Gouda, 's Gravenhage, Groningen, Haarlem, Hoorn, Leeuwarden, Leiden, Rotterdam, Utrecht, Zaandam, Zutphen en Zwolle en de buitengewone hoofdbestuurders: Mr. M. C. van Hall en Jhr. Mr. D. T. Gevers van Endegeest.

In deze zitting is een beknopt verslag gegeven van de verrichtingen en den staat des genootschaps, op het einde des afgelopen jaars, waaruit is gebleken, dat het getal der leden, op dat tijdstip, bedroeg 3441. Terwijl tevens aan de vergadering is medegedeeld de uitslag der zending van de heeren J. G. van Gendt, ingenieur bij 's Rijks waterstaat en Isaac Warninck, architect, van wege het Nederlandsch gouvernement, ten vorigen jare, gecommittreed tot het bezigen van — en het onderzoek der Pennsylvanische en andere gevangenis, welke, in Engeland en Schotland, bereids zijn voltooid, of zich nog in aanbouw bevinden; te weten, die binnen Londen, op het eiland Wight, te Wakefield, Glasgow, Perth en Edenburg, en waaromtrent het rapport der commissie, bij een nauwkeurig onderzoek, de meest voldoende resultaten, nopens het stelsel van afgezonderde opsluiting, zoodanig als hetzelfde verstaan en toegepast wordt, heeft opgeleverd. De thans bevolkte gevangenis, als Modelgesticht te Pentonville gevestigd, laat, zoowel ten aanzien der doeltreffende localiteit, als in betrekking tot eene goede administratie, niets te wenschen over.

In deze algemeene vergadering heeft de heer C. F. Lurasco als nieuw benoemd medehoofdbestuurder, zitting genomen, en zijn tevens, met algemeene stemmen, verkozen: Tot buitengewoon hoofdbestuurder, de H. E. G. heer staatsraad Mr. D. J. Ewijk, van Oostbroek en de Bilt, gouverneur der provincie Noord-Holland, en tot leden van verdienste, de heeren Anthony Witzmann, prediker in de groote gevangenis te Linz, Pasquale Stanislas Mancini, hoogleraar te Napels; J. Guillot, te Parijs, en Georg Varrentrapp, mederedacteur der *Jahrbücher der Gefängnis- und Besserungs-Anstalten*, te Frankfurt.

NIJMEGEN, den 4 Mei. In tegenwoordigheid eener talrijke schare, waaronder vele aanzienlijken en het grootste gedeelte der Nijmeegsche balie, werd, in den voormiddag van heden, voor de arrondissements regtbank alhier een begin gemaakt met het regtszitting, door het openbaar ministerie ambtshalve ingesteld tegen den, zich als schrijver van het gefincrimineerde artikel, in het *Weekblad de Batavier* van den 13 Maart jongstl., no. 47, verantwoordelijk gesteld hebbenden letterzetter, Petrus van de Valk, wegens lastering eener openbare autoriteit, door de leden van de beide Kamers der Staten-Generaal te betichten van meinede; misdrijf, voorzien en strafbaar gesteld bij art 367 en 371 van het Wetboek van Strafrecht, in verband met art. 1 der wet van den 16 Mei 1839 (*Staatsblad* no. 34). Zoo als dezer dagen in bovengenoemd blad was medegedeeld, zoude de als getuige door het openbaar ministerie gedagvaarde drukker en uitgever van hetzelfde, de heer mr. C. Verwaayen, als verdediger van den beklagde optreden, en vergezeld den ook, in het gewoon costume der pleitbezorgers, zijnen voorreken schrijver al zeer eenvoudigen knecht. Na eene korte voordragt van den edelachtbaren heer mr. A. F. C. van Trojen, officier van justitie, requireerde zijn edelachtbare, dat tot de beregting der zaak zoude worden overgegaan. Ten dien einde werd, na vervulling van eenige wettelijke formaliteiten, de heer Verwaayen opgeroepen, om onder eede getuigenis der waarheid af te leggen, toen zijn edel gestrenge apriori, naar aanleiding van art. 189 van het Wetboek van Strafvordering, verklaarde, zich hieraan te moeten onttrekken, aangezien zijn edel gestrenge, door den beklagde in dezen geconsulteerd, de onderwerpelijke zaak, als deszelfs raadsman, wenschte te verdedigen.

De officier van justitie, hierop het woord nemende, verzette zich tegen deze verschooning, en eischte, dat de regtbank verklaren zoude, den heer Verwaayen als advocaat des beklagden niet te kunnen toelaten. Nadat de regtbank over dit incident had geraadpleegd, werd, met verwerping der geopperde verontschuldiging, conform het requisitoir van den heer officier, regt gesproken en tevens verstaan, dat onmiddellijk tot de voortzetting der zaak zoude worden getreden. In het belang eener vrije en onbelemmerde verdediging is evenwel, na verhoor van het openbaar ministerie, op verzoek des beklagden, ten einde zich van eenen anderen raadsman te kunnen voorzien, aan hem een termijn van 14 dagen verleend, en dienvolgens de verdere behandeling der zaak bepaald op Zaterdag den 18 Mei aanstaande.

GRONINGEN, den 9 Mei. Het Provinciaal Gerechtshof van Groningen heeft, bij arrest van den 7 dezer, uitspraak gedaan in de belangrijke procedure tusschen

het Bestuur der Domeinen, als eischer en appellant, en de Stad Groningen, als gedaagde en geïntimeerde, betrekkelijk de revindicatie van ruim 5600 bunders kwaderlanden, slijk en water, gelegen aan den Dollard.

Ofschoon nog niet in staat, dit voor de Stad hoogst gewichtig arrest in al zijne bijzondere overwegingen mede te deelen (waartoe wij nogtans weldra in staat hopen te zijn), kunnen wij er alleen dit besluite punt uit mededeelen, dat het Hof als daadzaak schijnt te hebben aangenomen, dat de Dollard niet moet geacht worden te zijn een Zeeboezem, en dat bij gevolg de aan zijne boorden gelegene aanwassen niet beschouwd kunnen worden te vallen in de termen van art. 538 van het Code Nap. en van het Keizerlijk decreet van den 11 Januarij 1811. — Het vonnis van de Arrondissements Regtbank te Winschoten, d. d. 30 Junij 1841, is alzoo bij dat arrest in allen deele bevestigd.

HUIZUM, den 13 Mei. Heden hadden Tjeerd F. S. Kaastra, oud bijna 87 en deszelfs huisvrouw Wjtske W. Draaisma, bijna 90 jaren, het zeldzame voorregt hun 63 jarige huwelijks vereeniging alhier te gedenken; terwijl hierbij nog als eene bijzonderheid mag worden aangemerkt, dat zij vroeger, den tijd van zeven aaneenvolgende jaren in dezelfde huur, als dienstbaren tot elkander in betrekking stonden.

Uit dit gezegend huwelijk zijn nog in leven: 8 kinderen en behuwdkinderen; 23 kindskinden, en 13 kinds-kindskinden.

LEEUWARDEN, den 13 Mei. Na al de belangrijke waterstaatswerken, welke in de laatste jaren, bijzonder in het westelijk gedeelte dezer provincie, zijn tot stand gebragt, om vooral door het slatten en verwijden van de voornaamste vaarten de afvoerkanaalen of waterwegen naar de zeeuizen van Harlingen, Makkum, Workum en Stavoren te verbeteren, ten einde daardoor eene gemakkelijker en spoediger loozing van het binnenwater te bevorderen en de klagten der scheepvaart te hulp te komen, — hebben wij met genoegen de aankondiging gezien van Commissarissen uit het Collegie van Heeren Gedeputeerde Staten van Vriesland, dat ook de slating van de Trekvaart van Bolsward op Workum, in eene lengte van 10,371 ellen, in dezen jare zal plaats hebben. Reeds is het bestek alom ter lezing gelegd en zal de aanbesteding den 25 Mei aanstaande plaats hebben.

— Aan de *Staats Courant* ontleenen wij de volgende berichten:

De minister van financiën, — nader gelet hebbende op de resolutie van den 24 Januarij 1842, no. 20, houdende maatregelen ter verzekering der patentregten wegens concerten, bij intekening gegeven door toonkunstenaars, niet gevestigd in de gemeenten, alwaar die concerten plaats hebben; en overwegende dat de bedoelde patentregten meestal niet naar behooren kunnen worden geregeld, dan na afloop der concerten; — dat evenwel alsdan niet zou kunnen worden voldaan aan het doel, bij die resolutie voor oogen geweest; — dat, intusschen, volgens art. 1 der wet van den 21 Mei 1819 (*Staatsblad* no. 34), niemand eenig beroep vermag uit te oefenen, ten zij daartoe voorzien van patent, en dat, volgens art. 25 derzelfde wet, het patent aan de bedoelde toonkunstenaars niet mag worden afgegeven, alvorens het door hen verschuldigde regt ten volle zij voldaan; — heeft, bij resolutie van 25 April jl., no. 15, bepaald, dat het regt, door de bedoelde toonkunstenaars verschuldigd, geregeld zal worden na den afloop van het door hen te geven concert, doch dat het daartoe vereischte patent, vóór den aanvang van het concert aangevraagd, afgegeven zal moeten worden als waren al de plaatsen van het locaal tot den vastgestellten prijs bezet, terwijl het regt voor dat maximum geconsigneerd of daarvoor, ten genoegen der ontvangers, borg gesteld zal moeten worden, behoudens om, na afloop van het concert, hetgeen alsdan blijken mogt te veel geconsigneerd te zijn geweest, te restitueren, of den borgtocht, na betaling der verschuldigde regten te ontslaan.

— De minister van financiën heeft, bij resolutie van den 19 April jl., no. 105, bepaald, dat voortaan de ruwe sink of splauter, in blokken of koeken, bij doorvoer, op den voet van het koninklijk besluit van den 24 Junij 1843, no. 26, ter executie gelegd bij resolutie van den 1 Juli daaraanvolgende, no. 66, voor zoo veel de betaling van het deswege verschuldigde transitoregt betreft, kan worden geassimileerd aan het *jaar in blokken en onbewerkt jaar*, vermeld in de lijst, behorende tot § c van art. 1 van opgemeld besluit.

— De minister van financiën heeft, bij resolutie van den 23 April jl., no. 43, te kennen gegeven, dat de *apenvelen*, voor zoo veel de toepassing van het tarief van regten betreft, bij in-, uit- en doorvoer, behooren te worden gerangschikt onder de *pelterijen*.

— De minister van financiën heeft, bij resolutie van den 23 April jl., no. 59, goedgevonden en verstaan, zonder op het verledene terug te komen, te bepalen, dat de *bichromont van potasch* (bichromos potassae), bij in-, uit- en doorvoer, voor zoo veel de betaling van regten betreft, moet worden getarifceerd onder de *verfwaren*, belast met één pct. der waarde op den invoer.

— De minister van financiën heeft, bij resolutie van den 30 Maart jl., no. 200, aan de heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te kennen gegeven, met uitnoodiging, om de betrokkene ambtenaren in hun arrondissement dienovereenkomstig in te lichten, dat, in verband met de bepalingen der resolutie van den 14 Maart 1835, no. 96, de regten op *vernissen*, zoo dikwijls uit eene te nemen proef met den Nederlandschen vochtweger zal blijken, dat dezelve met gedistilleerd zijn zamengesteld, zullen moeten geheven worden als van *buitenlandsch gedistilleerd*; terwijl voor de andere soorten, welke bij aanwending van den vochtweger geen gedistilleerd aanduiden, de regten zullen geheven worden als van een' bij het tarief niet genoemden post, en niet als van *verfwaren*.

192ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

- 11de Lijst. No. 17206, 9168 en 3265, ieder een prijs van f 1000.
12de Lijst. No. 18819, een prijs van f 1000.
13de Lijst. Geene.
14de Lijst. No. 12400 en 3847, ieder een prijs van f 1000.
15de Lijst. No. 887, eene premie van f 2000. No. 20,112, een prijs van f 100,000. No. 2711, eene premie van f 2000.
16de Lijst. No. 3072 en 8762, ieder een prijs van f 1000. No. 2335, eene premie van f 1000.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART te HARLINGEN.

Binnenhekomen: Den 5 Mei de kofschepen *de Vrouw Lubbegina*, kap. F. K. de Weerd en *de Broeders*, kap. H. J. Fijn, beide van Drobach. — Den 6 dito het schonerschip *Monarch*, kap. Jos. Manning, van Londen; het smakschip *de Goede Hoop*, kap. P. E. Vos, van Oostrijoer; de kofschepen *Hendrika*, kap. H. J. Smit, van Drobach en *de Eendragt*, kap. R. C. de Grooth, van Oudsoen. — Den 9 dito het schonerschip *Wave*, kap. W. Cummings, van Londen; het kofschip *Anna Margaretha*, kap. M. H. Overmeer, van Laurvig. Den 11 dito het schonerschip *Fame*, kap. W. Barfield, van Londen.

Uitgezeild: Den 5 Mei de kofschepen *Baudina*, kap. P. H. Klatter, naar Schotland, *de drie Geusters*, kap. B. D. de Grooth, naar Danzig en *Hendrik*, kap. J. A. Keun, naar Noorwegen. — Den 8 dito het kofschip *de Willem*, kap. J. J. de Boer, naar Noorwegen. — Den 9 dito de schonerscheppen *Friends*, kap. W. Cousins en *Northam*, kap. T. R. Botson, beide naar Londen. — Den 10 dito het kofschip *Middelstein*, kap. A. B. Drok, naar Hull. — Den 11 dito de kofschepen *Arendina*, kap. J. K. Brouwer, *de Houshandel*, kap. H. D. de Grooth, *Egbertus*, kap. K. H. Bakker, *Elsina*, kap. H. A. Bronwer, *de drie Gebroeders*, kap. P. P. Dijkstra en *de Broeders*, kap. H. J. Fijn, alle zes naar Noorwegen.

M E N G E L W E R K.

PETRUS CAMPER,

A L S

TEKENAAR, SCHILDER, PLAATSNIJDER, BOETSEERDER
EN BEELDHOUWER.

(Vervolg van no. 25)

Het hoofddoel van CAMPER was de verbetering van het gebrek der ontleedkundige prentverbeeldingen, met de aanschouwelijke daarstelling van al het merkwaardige in betrekking tot de Heel- en Verloskunde, zoo wel van menschen als van dieren. Daar nu levensgroote afbeeldingen hiertoe het verkieslijkst waren en de kunstbewerking met Oostindische inkt vele moeilijkheid opleverde, tot eene juiste en vlugge uitvoering, welke hier noodig was om het spoedig bederven der lijken, moest er een beter en vaardiger middel worden aangewend, en dit vond de bekwaame Kunstenaar in de gewone schijfpen en inkt, als een niet te verbeteren noch te vereenvoudigen werktuig.

In den Zomer van 1749 verliet hij Londen en begaf zich naar Parijs; van daar naar Lion en Geneve, tot bevordering van zijn hoofdvak aan hetwelk hij zijne kunstzinnigheids steeds verbond. Gedurende zijn verblijf te Geneve werd hij tot Hoogleraar in de Wjsbegeerte, Genees- en Heelkunde aan Frieslands Hoogeschool beroepen, werwaarts hij henen trok, na Zwitserland en Duitschland doorgereld, een schat van kennis verzameld, die zich buiten zijn vak niet alleen tot

de geologie en aardrijkskunde, maar ook bijzonder tot den Landbouw (1) bepaald, en vooral de kunststukken van den Schilder HOLLAND bezeeuend te hebben (2).

Dertig jaren was CAMPER ond tot hij door middel der pennekunst, zoo willen wij dit zijn schilderwerk betitelen, zijne eerste proeven gaf. Deze zijn bewaard gebleven in het kostbaar werk van den beroemden SMALLIE te Londen, wiens lessen hij ten tweeden male in 1752 bijwoonde. Een aantal der moeilijkste ontleedkundige voorstellingen, met eene meesterlijke hand getroffen, zoo als alleen de groote CAMPER die treffen kon, wekten de verbazing op bij den Geneesheer zoo wel, als bij den Schilder, want voortreffelijk en getrouw was de natuur in hare wondervolle gewrochten en kunstigen vorm, bijzonder wat betreft het gansche samenstel der zenuwen, aan den beschouwer teruggegeven. In zijne *Demonstrationes Anatomico-Pathologicae*, een werk van eene keurige uitvoering en uitgebreide nuttigheid, zijn een gedeelte dezer sprekende bewijzen van het verheven genie nog voorhanden.

In den jare 1755 aan het Athenaeum Illustre te Amsterdam tot Hoogleeraar verkoren, volgde hij deze roeping (3), en trad in het volgend jaar in den echt met JOHANNA BOORBOOM, Weduwe van J. VOSMA, Burgemeester van Harlingen en dochter van J. BOORBOOM, Burgemeester van Leeuwarden. Het woelig leven echter in Hollands Hoofdstad was zijn Gade minder gunstig, terwijl hare betrekking op Friesland zeer levendig bleef, om welke en andere redenen CAMPER in 1761 voor zijn Hoogleeraarschap bedankte en op Klein-Lankum bij Franeker zijne woonplaats vestigde, alwaar hij zijne studiën voortzette en der wetenschap en kunst zich vlijtig overgaf (4). Twee jaren later begerden Curatoren der Groninger Akademie den voortreffelijken man, tot vorming der studerende jeugd in de Genees- Heel- Ontleed- en Kruidkunde, en, ofschoon hem een nuttigen immer bezig ootium zeer welgevallig was, volgde hij evenwel zijne zucht tot roem en eer, en vooral de inspraak der pligten om tot heil van het menschedom alle mogelijke krachten in te spannen. Hij vertrok dus, ruim veertig jaren oud, derwaarts (5), en keerde in den jare 1773 naar Friesland terug. Tien werkdagen en niet minder roemvolle jaren werden te Groningen door hem gesleten, welke, volgens zijne eigene verklaring, tot het gelukkig tijdvak zijns levens hebben behoord. Met zeer veel leedwezen zag men hem deze Akademiestad verlaten, en was het niet de begeerte zijner Gade geweest, gepaard met den vaderlijken pligt, om zelf voor de opvoeding zijner Zonen uitsluitend zorg te dragen, hij zoude niet hebben kunnen besluiten aan allen verlagen wederstand te bieden. Hij nam thans zijn verblijf te Franeker, alwaar zijne Zoon de Akademische lessen bijwoonde. De mislukte pogingen echter om, ter aanwakking der Kunst in Groningen eene Teeken-Akademie te stichten, waartoe hij het plan ontworpen had, zijn wellicht ook een der redenen geweest, dat hij spoediger Groningen verliet, dan aanvankelijk zijn voornemen scheen te zijn, minstens betuigde hij daarover meermalen, zijne gevoeligheid (6).

In dezen tijd door geene bepaalde openlijke bezigheden afgetrokken, werden een aantal nieuwe Werken uitgegeven en andere ontworpen, tot welke de schilderkunst zeer dienstbaar waren. Zoo wel in pastel, als met wit en zwart krijt werd een overgroot aantal afbeeldingen van dieren en andere voorwerpen, waarvan de uiterlijke gedaante alleen in aanmerking komt, vervaardigd, die door den meesterlijken omtrek, heldere en fiksche arceringen de karakteristieke trekken der verschillende diersoorten volmaakt uitdrukten.

Is het wel te verwonderen dat hij zoo veel talenten, bij zulk een scheppend vernuft en schrandere omvatting de zucht en ijver, om al hooger en hooger te stijgen in het onmetelijk gebied der Kunsten en Wetenschappen, CAMPER's geest bezielde en hem de theoretische en praktische kennis der Bouw- en Beeldhouwkunst zoodanig bekoorden, dat hij weldra ook onder de mannen van deze vakken zijne plaats insnam. Hij zag de meesterstukken der oudheid, maar dit was niet genoeg; hij begeerde den vorm zelf daar te stellen ook in steen en marmer, zoo als hij die in was en klei wist te doen, en zijn vaste wil was genoeg, om tot stand te brengen wat hij begeerde. De beroemde ZIESEN was in dezen zijn mentor en het voortreffelijk Kunstwerk van den grooten QUENOT was hem tot model. Een bevallig Kinderhoofd uit marmer gebouwen, getuigde ook ten deze van zijne bekwaamheid. Meer dan vijftig jaren had hij bereikt toen hij nog onder zijnen Amsterdamschen meester die Kunst hanteerde. In die stad was hij een nuttig lid der Teeken-Akademie, welke aan niemand bijna zulk eene verplichting had, al was het alleen de mededeeling zijner ontdekking van de zekere manier, om de kenteekenen der meest verschillende natien en de gedaante-vertellingen des onderdoms op eene onfeilbare wijze voor te stellen, dan nog zou men 's mans hooge waarde hebben genoemd, want daarin was juist de soliditeit van zijnen arbeid gelegen, dat theorie en praktijk voor geene verbetering vatbaar waren, en zijne ondervinding niet alleen op de kennis der natuur, maar ook op de Schilder- en Teekenkunst toepasselijk gemaakt werden.

Hij volgde in de samenleving het voetspoor zijns braven Vaders; al wie talent bezat, wie kenner en voorstander was van de edele Kunst was hem welkom. Geen beter geen hartelijker vriendenkring dan onder de zonen van Apollo, en dit vond weerklink in de harten der groote mannen zoo wel buitenlands als in ons Vaderland (7).

Tot in het begin van den jare 1776 (zoo zegt de Heer ADRIAAN GILLES CAMPER in de levensschets van zijnen Vader) was het leven van CAMPER door geene rampen gestoord geworden. De voortreffelijke hoedanigheden eener Gade maakten sedert lang het geluk van zijn leven uit; achting en liefde van haren Echtgenoot, teedere zorgen voor hare Kinderen, en een deugdzaam wandel de den haar het toonbeeld zijn eener volkomene Moeder. Na eene samenleving van bijna twintig jaren werd zij door den dood aan hem ontruk. Eene billijke droefheid trok zijne aandacht voor een geruimen tijd van letterkundige bezigheden af. Tot verligting zijner smart ondernam hij eene korte reis naar de naburige gewesten, en vooral in Brabant waren het de vermaarde tafereelen van den grooten RUBENS en den beroemden van DIJK die zijnen opmerkzamen geest langen tijd bezig hielden. In Friesland wedergekeerd bepaalde hij zijnen arbeid tot herstel der verwoeste Zeedijken door de stormvloed in 1776 (8). In het volgende jaar bezocht hij Frankrijks hoofdstad, de Geleerden, Kunstenaars en hunne Akademien, alwaar hij ook zijne kennis en geleerdheid in doorwrochte verhandelingen ten toon spreidde. (9).

Het Slot in 'tvolgend Nummer.

(1) Zijn reisboek was rijkelijk voorzien met aantekeningen over den Landbouw, over de gedaante en bestanddeelen der bergen en over de versteeningen, welke daarin worden gevonden. Ook bevatte hetzelfde afbeeldingen van huizen, landschappen en bergen, welke voornamelijk in Zwitserland het oog van den Nederlander treffen.

(2) Eene zware ziekte, hem te Leiden overvallen, was oorzaak, dat hij eerst in 't voorjaar van 1750 zijne lessen te Franeker opende. Toen hield hij zijne redevoering over de beste wereld (de Mundo optimo) en werd ten gelijken tijde Lid der Koninklijke Akademie te Londen.

(3) Daar hield hij twee redevoeringen: Over het nut der ontleedkunde in alle wetenschappen, en over het zekere in de Geneeskunst.

(4) Hij behield den titel van Professor Honorarius voor zijn leven. In dezen tijd woonde hij de Staatsvergaderingen bij als Volmagt van Idaardradeel. Hij vervolgde zijne Demonstrationes, zijne verhandeling over de breuken, gaf eene ontleedkundige beschrijving van het geboort der Visschen, eene verhandeling over de Opvoeding der Kinderen, die door de Haarlemsche Maatschappij bekroond werd, en eenige stukken over den Landbouw.

(5) In het najaar van 1763, houdende zijne intre-rede over de verwonderlijke overeenkomst tusschen de Plantgewassen en Dieren. Vervolgens hield hij zijne redevoeringen over het Mankgaan, over het gedaanteschoon, schreef over den beengigen uitwas bij gebroekene beenderen, over de inenting en hield lessen over de Veeziekte.

(6) Omstreeks dezen tijd werd hij Lid van verschillende Akademien en Maatschappijen. In de Ontleedkunde maakte hij nog reuzenschreden; de ontleeding der Vogelen leerde hem den ingang kennen der lucht tot in de holle beenderen der armen en dijen en zelfs tot in de halswervelen en het gehele geraamte der Roofvogelen en anderen. HUNTER in Londen eigende zich later deze ontdekking toe, 't welk een leerling van CAMPER, die in Londen was komen wonen, spoedig aan den dag bracht. Eene verhandeling daarover met die over het geboortuig en den neus der blazende Visschen werd naar de Kon. Akademie te Parijs gezonden. In den *Rhapsodist* werd zijne redevoering over den Oorsprong en Kleur der Zwarten gedrukt. — Een aantal zedekundige en andere vertoogen werden door hem in dit tijdschrift, in den *Holl. Spectator* en den *Philosoof* geplaatst.

(7) In dit tijdvak vervaardigde hij weder een aantal geschriften, zoo als: de bij de Kon. Akademie te Toulouse bekroonde verhandeling over de inenting der Kinderziekte, die te Lijon bekroond over de Longziekten, over het nut van de doorsnede der schaambeenderen, over het toestellen van breukbanden, aanmerkingen over den Commentarius van V. SWIRAN over de Kinderziekte en aanmerkingen betreffende moeilijke Verlossingen, zijne verhandelingen over het samenstel en den ingang der lucht in de groote beenderen der Vogelen, over het gezang der Mannetjes Kikvorschen, over de teekenen van leven en dood in pasgeborenen Kinderen; over den Kindermoord, over de nadeelige gevolgen van het misbruik der zalven in de Heelkunde, over den invloed der luchtgesteldheid op de Heelkunde enz.

(8) Dit had ten gevolge de uitgave der brieven van CAMPER en den Grave VAN WASSENAR TWICKEL betreffende het maken en herstellen der Dijken. — Later is hij tot Raad in de vroedschap der stad Workum gekozen, vervolgens in het College der Admiraliteit gekomen en in 1787 nam hij zitting in den Raad van State.

(9) Zoo als over de kenteekenen van verschillende natien, over de breukbanden, de ontdekking der klieren aan den binnenkant van het borstbeen, over de veepest en voordeelen der inenting enz.

Getrouwd:

den 7 Mei 1844.

LEEWARDEN, den 8 Mei 1844.

MINNE A. ANDRINGA, van Oorjum, en
CHRISTINA J. TWIJNSTR, van Finkum.

Getrouwd:

J. N. HENNING, en
M. A. DE GRAAFF.

MENALDUM, den 8 Mei 1844.

Getrouwd:
PIETER W. BROLSMA, van Oudebildtsijl, en
IJNSKE J. KUPERUS, van Deinum.

Eenige kennisgeving.

Getrouwd, te Leeuwarden, den 9 Mei 1844:

L. H. POSTHUMUS, van Cubaard, en
JKE. VEENSTRA, van Leeuwarden.

Getrouwd, te Dragten, den 9 Mei 1844:

T. W. HOUTSMA, en
S. G. VAN DER MEULEN.

A. J. VONK, en
F. D. VAN DER MEULEN.

Eenige kennisgeving.

Getrouwd:

Tjerkwerd,

den 11 Mei 1844.

LEEWARDEN, den 12 Mei 1844.

JORRIT B. SIEPERDA, en
JORRIETJE H. JORRITSMA.

Ondertrouwd:
D. HENNEMAN, en
A. GRAMSMA.

Eenige kennisgeving.

Getrouwd:

Bolsward,

den 12 Mei 1844.

Eenige kennisgeving.

Getrouwd:

Bolsward,

den 12 Mei 1844.

Getrouwd:

Bolsward,

den 12 Mei 1844.

Eenige kennisgeving.

V. N. METZ, Med. et Art. Obstetr. Doctor, en
C. A. von LUTTEKENHUIZEN.

D. JELLEMA Dz., van Franeker, en
T. R. VAN DER MEULEN.

A. H. BOUMA, van Tjerkgaast, en
J. C. WESTERBAAN, van Bolsward.

Mijne geliefde Echtgenoot E. KROES, verloorde heden door Gods goedheid, van een welgeschapen Zoon.

S. G. ZWART,

Gorredijk, den 4 Mei 1844.

Deze strekke tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Mijne geliefde Echtgenoot LUCIA BRUIJNEN, beviel heden voor-

spoedig van eene DOCHTER.

Leeuwarden, den 6 Mei 1844.

Heden verloorde van eene DOCHTER M. J. DREES, geliefde Echtgenoot van

Heerenveen, den 6 Mei 1844.

Heden avond ruim 7 ure, beviel van eene welgeschapene DOCHTER HOUK-

JE T. OVERMEER, geliefde Echtgenoot van

Woudsend, den 7 Mei 1844.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, HIPKE

PARMA, geliefde Echtgenoot van

Hommerts, den 9 Mei 1844.

Deze is dienende voor bekendmaking voor Familie en Bekenden.

Met dankzegging aan God wordt bekend gemaakt, dat heden morgen om

half zes uur voorspoedig bevallen is van eenen welgeschapen Zoon CATHARINA

HAGA, geliefde Echtgenoot van

Sneek, den 10 Mei 1844.

Eenige kennisgeving.

Heden avond ten 10 ure overleed, onder hartelijke deelneming in het

voor ons treurig verlies, onze Behuwdmoeder en Grootmoeder ANTJE LIEU-

WES KOOPMANS, Wed. SIKKE DUKES. Zij bereikte den ouderdom van 71

jaren en ruim 8 maanden, en stierf aan een' herhaalden aanval van beroerte.

Hare nagedachtenis is ons dierbaar en geeft ons den stillen troost eener Chris-

telijke verwachting aangaande haar verschieden.

Dragten,

den 30 April 1844.

Behuudkinderen en Kleinkinderen,
Uit ons aller naam.

J. GAARKEUKEN.

Heden overleed tot onze innige droefheid, aan de gevolgen van eene

kortstondige doch hevige ziekte, onze hartelijk geliefde oudste DOCHTER JANTJE

BAREND, in den jeugdigen leeftijd van bijna zestien jaren.

Heerenveen,

den 3 Mei 1844.

Heden hebben wij den dood te betreuren van onzen eenigsten lieveling en

Zoontje PETRUS.

Drogeham,

den 5 Mei 1844.

Heden overleed ons jongst Zoontje PIETER, ruim drie maanden oud.

Kollum,

den 5 Mei 1844.

Heden in den vroegen morgen ruim half drie ure, overleed tot mijne groote

droefheid, mijne hartelijk geliefde Echtgenoot TRIJNTJE PETRUS DE VRIES,

in den ouderdom van 29 jaren en 4 maanden. — Eene langdurige ziekte en smar-

telijk lijden maakte een einde, aan haar voor mij zoo dierbaar leven.

Bolsward, den 7 Mei 1844.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed ons bemind Zoontje FRANS, in den jeugdigen leeftijd

van bijna vier jaren.

Makkum, den 8 Mei 1844.

Eenige kennisgeving.

Heden werden wij in diepen rouw gedompeld door het overlijden van ons

oudst Zoontje MARTEN, in den ouderdom van 4 jaren 1 maand en 19 dagen.

Oudega,

den 8 Mei 1844.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving

aan te nemen.

Heden namiddag ten 1 ure, overleed in den ouderdom van ruim 46 jaren,

mijn waarde Man SJOERD WIEBRENS TERPSTRA, in leven Koopman en

Landbouwer.

Eene hevige zenuw-zinkingziekte maakte een einde aan zijn nuttig en werk-

zaam leven en bereidde mij en onze 9 Kinderen den zwaren, ja, verpletterende

slag.

God verleene ons kracht en hulp in onzen treurigen toestand en leere mij

eerbiedig te zwijgen.

Zaad, bij Bolsward, den 8 Mei 1844.

Weid onze huwelijksvreugde op den 27 der vorige maand door de geboorte

van eenen Zoon vermeerderd, thans trof mij de gevoeligste slag des le-

vens, daar het den Almagtigen behaagde mijne hartelijk geliefde Echtgenoot

AKKE STAM WIJMA, in den bloeienden leeftijd van 28 jaren, na eene ge-

lukkige vereeniging van slechts tien maanden tot zich te nemen.

Harlingen, den 9 Mei 1844.

Eenige kennisgeving.

HARLINGEN, den 9 Mei 1844.

Heden morgen overleed tot mijne en mijner

Kinderen droefheid, mijn waarde Man ALBERT VAN EEKEN, in den ouder-

dom van 69 jaren, waarvan ik 44 hoogst genoeglijk met hem mogt vereenigd

zijn. Dankbaar voor dat lange bezit, zal hij bij mij, mijne Kinderen en Kinds-

kinderen als een braven Man en zorgdragend Vader, nog lang in zegenend aan-

denken blijven.

GRIETJE OSWALD, Wed. A. VAN EREK.

Zijne menigvuldige Vrienden en Bekenden, gelieven deze als bijzondere ken-

nissgeving aan te nemen.

Terwijl mijn hart nog op het sterkst treurt, om het verlies mijner veel

geliefde Echtgenoot, nu slechts 4 dagen geleden, treft mij weder een aller-

gevoeligste slag. Mijn beminde Zoon, en mijner kinderen teederhartige Broeder

SIEK SIJMONS ATTEMA, werd mij heden morgen omstreekt 3 uren, aan

de gevolgen eener hevige ziekte van slechts weinige dagen, in den nog jeugdigen

ouderdom van 26 jaren en ruim 8 maanden, door den dood ontruk.

Allen die den braven jongeling in zijn leven en wandel gekend hebben, zal-

len bezeffen, wat ik en mijne nog overige kinderen, in hem verliezen. De

God aller vertroosting sterke ons, om het door ons dubbel geleden verlies, met

Christelijke gelatenheid te dragen, en in zijnen wil te leeren berusten, die altijd

heilig, wijs en goed is.

Gaastmeer,

den 9 Mei 1844.

Eene ongesteldheid van 14 maanden overleed alhier in den ouderdom

van ruim 20 jaren, onze hartelijk geliefde Zoon JOHANNES.

Harlingen,

den 10 Mei 1844.

SIJMON S. ATTEMA.

Mede uit naam der Kinderen en Behuudkinderen.

Na eene ongesteldheid van 14 maanden overleed alhier in den ouderdom

van ruim 20 jaren, onze hartelijk geliefde Zoon JOHANNES.

Harlingen,

den 10 Mei 1844.

SIMON WIARDA.

O. WIARDA, geb. VAN DER WARFF.

Op den 3 dezer, des middags om twaalf ure, overleed te Werrega, onze hartelijk geliefde Moeder **SIJKE RINSES STEENHORIUS POSMA**, in den gezegenden ouderdom van 84 jaren en 9 maanden, aan een langzaam verval van krachten; haar uiteinde was zacht en zoo wij hopen zalig, en wenschen wij in den zaligen Hemel eens weder verenigd te worden, en daar met haar, in die groote vreemde en zaligheid te deelen, die onze Hemelsche Vader voor zijne kinderen heeft weggelegd. Dankbaar voor het lange bezit, geven wij langz deken wij hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

Zuldhoeke onder Vrouwen Parochie,
den 9 Mei 1844.

JAN KLazes Voskuil.
Mede uit naam mijner Zusters; Half
zuster en Schwagerbroeders.

Heden overleed ons geliefd jongst Kindje, over welks geboorte wij ons den 18 Maart jl. verheugden.
Leenwarden, den 11 Mei 1844

P. T. PLANTENGA.
C. PLANTENGA, geb. Veen.

De Prijs der **BOTER** te Leeuwarden, den 10 Mei 1844, f 22,00 à f 24,00.
BOTERPRIJZEN: bedongen door het **FRIESCH GENOOTSCHAP** van
Profondervindelijke Landbouw.
LEEWARDEN, Vrijdag den 10 Mei 1844: f 24,00.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 11 Mei 1844.

NEDERLAND	Gebt.	PORTUGAL.	Gebt.
Werk. Schuld 2½ pCt.	60½ 61 60½	Neg. te Londen 2½ pCt.	46½ 47½ 47
Dito dito..... 3	75½ 75½ 75½	RUSLAND.	
Dito dito..... 5	100½ 101 100½	1798, 1816.... 5 pCt.	106½ 107 106½
Domein-Loosr. 4	"	1828, 1829.... 5	106 106½ 106½
Amortls. Synd. 4½	98½ 99 98½	Dito bij Hope... 4	90½ 91½ 91
Dito dito..... 3½	86½ 87 86½	Dito bij Stiegl. 4	90½ 91 90½
Handel-Maats 4½	145½ 146 145½	AMERIKA.	
Dito 1837/39 4½	"	Oblig..... 5 pCt.	
O. I. Leening 5	100 100½ 100½	Bank-Actien..... 6½	6½ 6½ 6½
SPANJE.		OOSTENRIJK.	
L.b. Ard. van 85½ pCt.	22½ 23 22½	Metaliek..... 5 pCt.	109½ 110 109½
Dito onbep. Stuk. 5	20½ 21	W. B. bij G. & Co 5	"
Dito..... 3	35½ 36½ 36½	BRAZILIE.	
Ardoins Coupon	26½ 27 26½	Obl. te Lond 5 pCt.	82½ 82½ 82½
Spanje, Passive 6½, 1, 1; Pools. Lot. f 500, 175½, 176½, 176; Bl. Gr.			
£ 100, 12½, 13, 12½; dito onb. Coup. f 1½, 1; Uitgest. Mex. 1½, 1, 1.			
Integralen waren met weinig handel prijshoudend; 5 pCts. Werkelijke Schuld			
Loosr. O. I. Bezittingen en de beide Syndicaten iets aangenamer; Handelsmaatschappij lager in koers; Spoorweg Rotterdam een weinig lager; Rijn Spoorweg			
williger.			
De hooger koersen van Parijs en Antwerpen, werkte gunstig op Spaansche fondsen, welke met levendigheid van handel hooger waren; Portugal is prijshoudend geweest, zoo als mede de overige buitenlandse geen verschil opleverde.			

OOSTENRIJSCH LOTEN van f. 500.

Bij de op 1 Mei te Weenen plaats gehad hebbende 9de Loting der Aandeelen à f 500, zijn de navolgende Hoogste Prijzen uitgekomen:

No. 34282 f 210 000; No. 2238 f 40 000; No. 38441 f 17.500; No. 30817 f 12.000; No. 47964 f 10.000; No. 2407 f 7500; No. 41509 f 6000; No. 24376, 31959, 38867 en 41907 ieder f 5000; No. 2409, 5540, 12844 en 37586 ieder f 3000; No. 18447, 27737, 41794 en 48623 ieder f 2500; No. 11659, 21430, 42305, 45256 en 49713 ieder f 2000; No. 2997, 6567, 20063, 22936, 25910, 33262, 33919, 45798, 46982 en 47763 ieder f 1500; No. 2411, 4650, 6199, 20069, 23328, 25918, 30999, 41141, 47027 en 49913 ieder f 1200; No. 1296, 5174, 28849, 30304, 31943, 41516, 41917, 45243, 47026, 47050, 47585, 47768, 47770, 48273 en 49914 ieder f 1100. Nos. 2403, 2420, 2987, 20066, 23336, 28747, 28751, 28760, 28852, 30990, 38871, 41144, 45794, 46965, 47039, 47530, 48625, 49585, 49530 en 49905 ieder f 1000.

De betaling geschiedt in Conventions-Munt 1 Augustus 1844 en later.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD HARLINGEN, informeren hiermede de belanghebbenden, dat op heden van de Negotiatie groot f 66.000, zijn uitgeloot Nos. 37, 90, 118 en 131.

Harlingen,
den 6 Mei 1844

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. RODENHUIS.
Ter ordonnantie van dezelve,
K. BLOK.

GELDLEENING,

TEN BEHOEVE DER SLATTING VAN DE TREKVAART,
LOOPENDE VAN WORKUM NAAR BOLSWARD.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD WORKUM, als daartoe geautoriseerd, en onder nadere approbatie van Z. M. den Koning, maken bekend, dat zij, voorloopig de gelegenheid tot deelneming bij inschrijving zullen openen tot eene som van f 18000, en wel op Donderdag den 16 Mei 1844 tot Donderdag den 23 Mei daaraanvolgende, uitgezonderd des Zondags, ten Raadhuis der stad Workum, telkens van des morgens tien tot twaalf ure.

Deze inschrijving zal geschieden bij aandeelen van f 500, tegen eene rente van 4½ persent 'sjaars; waarvan de storting zal moeten geschieden in twee termijnen, als op den 1 Juli, en op den 1 September 1844, op het Raadhuis der Stad Workum, telkens de helft der ingeschrevene sommen, zullende hiervan voorloopige Receptissen worden afgegeven, om naderhand verwisseld te worden tegen Schuldbekenenissen op naam of toonder, ter keuze van de inschrijvers.

Telken jare te beginnen met den 1 Augustus 1845, zal eene som van f 500 of meer door middel van Uitloting worden afgelost, te doen op den tweeden Woensdag in de maand Juli, ter Vergadering van Burgemeester en Wethouders der Stad Workum.

Nadere inlichtingen daaromtrent zijn te bekomen ter Secretarie der Stad Workum.
Workum,
den 11 Mei 1844.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. TROSTE.
Ter ordonnantie van dezelve,
J. H. VAN WETZINGA.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN DANTUMADEEL, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de Brug liggende over de Dokkumer Ee te Birdaard, van af Dingsdag den 14 Mei 1844 tot den 25 daaraan volgende, wegens aan dezelve te doene Reparatie, voor het gebruik van Rijtuigen, Paarden en Vee, gesloten is.

Rinsumageest,
den 9 Mei 1844.

Grietman en Assessoren voornoemd,
J. J. BERGSMa.
Ter ordonnantie van dezelve,
G. JONGSMa.

HET DIJKSBESTUUR der Contributie Hemelumer Oldephaert en aanhoerige Zeeijken, zal op Zaterdag den 18 Mei e. k., in het Contributiehuus te Stavoren, publiek aanbesteden: Het maken en daarstellen der jaarlijkse ZEEWERINGS-WERKEN, bestaande in Heilrijns en Steenwerken, benevens de Leverantie van 760 stuks DIJKPALEN, van differente lengte en zwaarte, 1300 stuks RONGEN, 560 lasten Noordische, Drentsche of Duitse STEEN en 420 lasten BRIK en PUIN. Waarvan de Bestekken en Voorwaarden dagelijks ter Secretarie der Contributie te Stavoren te bekomen zijn.

Stavoren,
den 3 Mei 1844.

Het Dijkbestuur voornoemd,
T. K. TJEBSSES, Vt.,
Ter ordonnantie van hetzelfde,
H. T. DE JONG, Sec

HET DIJKSBESTUUR van Wonsradams Zuidoost Zeeijken, zal op Woensdag den 22 Mei 1844, 'svoormiddags ten 11 ure, in het Logement de Prins te Makkum, publiek presenteren te besteden:

Het slaan van eenige perceelen HEIJ, KIST en HAADWERKEN, aan de gemelde Contributie, waarvan de Bestekken te verkrijgen zijn bij den Strandmeester **GABE R. DE VRIES**, op Doniaburen onder Ferwoude.

AANBESTEDING.

KERKVOOGDEN DER NEDERDUITSCH HERVORMDE GEMEENTE te Leeuwarden, gedenken, op Woensdag den 22 Mei 1844, des voormiddags ten elf ure, in de Kosterij achter de Groote Kerk, publiek aan te besteden: Het doen van een belangrijke VERTIMMERING aan de GALILEER KERK aldaar; — waarvan de Bestekken op den 13 dezer, verkrijgbaar zijn in voormelde Kosterij; terwijl de aanwijzing gegeven zal worden op Vrijdag den 17 daaraanvolgende, des namiddags ten drie ure.

Leeuwarden,
den 7 Mei 1844.

Kerkvoogden voornoemd,
R. D. SMEDING, President.

EENIGE KENNISGEVING. — Aanbesteding bij gesloten brieven van: Eene belangrijke VERTIMMERING eener HUIZINGE, op het Kleinzand te Sneek, met bijlevering der MATERIALEN; waarvan het Bestek ter lezing ligt bij **U. EKEMA**, in het Grietenhuus te Sneek, alwaar tevens de Teekeningen ter inzage liggen. Nadere informatie kunnen ingewonnen worden bij den Architect **P. ROLLEMA**. De gegadigden gelieven hunne brieven te bezorgen bij **U. EKEMA** voornoemd, en wel uiterlijk op Woensdag den 22 Mei e. k.

Tot het opmaken der **REKENING VAN ONTVANGEN EN UITGAAF**, houdende de Engwilermer Polder, worden de stemgerechtigden opgeroepen op Woensdag den 29 Mei 1844, des namiddags ten twee ure, ten huize van **Jan Jansen**, Kastelein in de Herberg Bonthem te Doekum.

De Notaris **A. HAAGSMA**, te Sneek, zal ten verzoeken van den Heer **C. W. SEMLER**, Notaris te Leeuwarden, op Dingsdag den 14 Mei 1844, des namiddags ten 4 ure, ten huize van den Kastelein **Gerrit Dijkstra**, te Sneek, provisioneel verkoopen:

Een stuk heerlijk **GREIDLAND**, gelegen bij de Ollemolen de Monnik, langs den aan te leggen Mac-adam weg en den Hemdijk, en aan de Franeker Vaart, even buiten de voormalige Noorderpoort te Sneek, kadastraal bekend in sectie A, onder no. 271, voor eene grootte van 2 bundel 41 roede 30 el, vrij van reed en drift, bij den Heer **W. B. Wouters** in huur, tot Sint Petri 1845 en alsdan vrij te aanvaarden.

Boelgoed te Makkum.

De Notaris **OOSTERHOFF**, te Makkum, zal, op Woensdag den 15 Mei 1844, des namiddags ten twee ure, in het Logement de Prins te Makkum, bij boelgoed presenteren te verkoopen:

60 Vrouwen en Kinderhoeden, eenige Linten, eene partij Handschoenen, Bonten, Doeken, Kragen, Schwals, zwarte Kant, en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

De Notaris **P. H. EEKMA**, te Driesum, zal, op Zaterdag den 18 Mei 1844, des avonds ten 6 ure, ten huize van **Fokke Theunis de Bruin**, Kastelein te Zwaagwesteinde, provisioneel, verkoopen:

5 Perceelen zoo **BOUW** als **WEIDLAND**, gelegen te Zwaagwesteinde, bekend bij het Kadaster gemeente Veenwouden, sectie D, nummers 46, 43, 44, 45 en 34 en 34½, voor eene gezamenlijke inhoudsgrootte van 5 bundel 6a roede en 30 el, in eigendom toebehoorende aan de Erfgenamen van **IJbele Takes Hofman**. — Alles breeder bij Billetten omschreven.

De Notaris **GOSLINGS**, te Harlingen, zal, op Woensdag den 22 Mei 1844, des namiddags ten één ure precies, ten huize van **Theunis Beitschat**, in de Makkumer Wagen bij de Zuiderpoort aldaar, in het openbaar veilen en verkoopen:

Op drie maanden credit.

Eene partij van circa 1600 stuks pulke kwaliteit Fernambuco **HUIDEN**. Nu eerst uit Zee aangekomen. Te bezigtigen den dag van verkoop en des daags te voren.

Te huur voor het Zomersaisoen:

Een **BUITENHUIS** met **KOETSHUIS** en **STALLING**, in de nabijheid van den Straatweg en het Oranjewoud, met of zonder **TUIN** en **VRUCHTBOOMEN**. Met franco brieven adressere men zich bij den Notaris van **VOORST**, te Gorredijk.

TE HUUR:

Eene roffale **INTREK**, voorzien van vele gerijfelijkheden, om des verkiezen de dadelijk te aanvaarden, boven den Ondergeteekende

D. WIJNGAARDEN,

tegen over de Waag, letter G, no 11 alhier.

De Ondergeteekende **F. MULLER**, Mr. Smid en Kachelmaker op de Weze alhier, berigt hiermede zijne geëerde begunstigers, dat zijne tot hertoe gehoudene **SMEDERIJ** in de Wijde Steeg is verplaatst naar het Voorhuis, uitkomende op de Weze, letter D, no. 33. Bevelende zich voortaan minzaam in de gunst en aanbeveling zijner Stadgenooten; belovende in alles eene prompte en civiele bediening.

Leeuwarden,
den 10 Mei 1844.

F. MULLER,
Mr. Smid en Kachelmaker.

De Ondergeteekende door aankoop eigenaar geworden zijnde van de **ZOUTZIEDERIJ**, tot nog toe gedreven onder de firma van **F. W. LEEMKOEL & ZOON**, alhier, beveelt zich vriendelijk bij de talrijke begunstigers dier firma aan tot de levering van geraffineerd fijn en grof **ZOUT**. Belovende eene allezins prompte en civiele bediening.

Harlingen, den 13 Mei 1844

SJOERD HANNEMA.

G. VAN GELDEREN, berigt zijne geëerde begunstigers, dat hij thans **G. KOFFIJHUISHOUDER** is op de Put alhier, en zich bij voortdoring minzaam aanbeveelt; zoo mede tot het leveren van de uitmuntendste soorten van **BIEREN**, die, ten gerijve zijner Stadgenooten, namens hem, mede te verkrijgen zullen zijn bij **VENENDAL**, in de Bagijnestraat.

Horologien, Goud- en Zilverwerken in soorten.

M. S. TURKSMA, in de Breedstraat, letter K, no. 152, te Leeuwarden, reeds sedert jaren het vak van Goud- en Zilverhandel bedrijvende, maakt door deze aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij thans ruimschoots is voorzien van een groot assortiment **HOROLOGIEN** van echte en beste qualiteit; alsmede van differente **GOUD**- en **ZILVERWERKEN**, zoo wel bruikbaar oud als nieuw. Verzoekt verdere gunst en recommendatie, onder belofte, zoo als zijne begunstigers van ouds gewoon zijn, van eene allezins civiele en prompte behandeling.

Logement de Wijnberg te Workum.

Onder dezen naam heeft de Ondergeteekende zijne affaire als **LOGEMENT**- en **STALHOUDER** verplaatst in het huis wijk B, no. 32, aan de Markt te Workum. Hij recommendeert zich bij voortdoring in de gunst van het reizend Publiek in het algemeen, en van zijne vroegere begunstigers in het bijzonder, en zal alles aanwenden, om zich het in hem gestelde vertrouwen waardig te maken.

Workum, den 13 Mei 1844.

P. MAART.

De Gezigtkundige Glazen- en Brillenslijper **M. POLAK**, van Amsterdam, berigt het geëerde Publiek, dat hij alhier gearriveerd en voorzien is van alle soorten van **GLAZEN** voor zwakke en bijziende Gezigten, in alle montersels; verders van **TOONEEL**- en **VERREKIJKERS**, **LORGNETTEN**, **OPTICA** holle **SPIEGELS**, **CAMERA-OBSCURA'S** en al wat tot dit vak behoort. Gelogeerd bij **KRAMER**, in het Franeker Veerhuis. Blijft tot den 18 dezer.

DEPOT VAN LINNENS,

VAN SIMON ALEXI & Co.,

O. Z. Voorburgwal, bij de Stoofsteeg, no. 68

Wij hebben de eer, aan onze handelvrienden in Holland te berigten, dat wij, onder bovenstaande firma te **AMSTERDAM** eene affaire in Linnens in het groot hebben opgericht, en den Heer **S. J. ROBERTSON** als onzen generelen Gemagtigden met de directie daarvan belast, die tevens de teekening der Firma heeft.

HAMBURG, den 1 Mei 1844.

S. NATHAN & Co.

In plaats van den overleden Scheeps-Makelaar en Cargadoor **C. F. DITTRICH**, is alhier de Heer **ROBERT KLEYENSTÜBER** tot Scheeps-Makelaar, tevens met de bevoegdheid om de werkzaamheden van Cargadoor te bedrijven, **GEKOZEN** en beëdigd geworden. Dienvolgens mogen ter dezer plaatse alleen de tot dus verre fungerende Scheeps-Makelaar en Cargadoor, de Heer **GUSTAV MOELLER**, en de thans gekozen Scheeps-Makelaar, de Heer **ROBERT KLEYENSTÜBER**, het bedrijf van Scheeps-Makelaar uitoefenen.

Konigsbergen, 13 April 1844.

De Algemeene Directie van Koophandel.

Door eene, onder dagteekening van 1 Maart jl., uitgegevene circulaire van den hier wonenden koopman, de Heer **ROBERT DITTRICH**, schijnt het misverstand ontstaan te zijn, als of hij de Ambts-Opvolger van zijn overleden Vader, de Scheeps-Makelaar en Cargadoor **CHRISTIAN FRIEDRICH DITTRICH**, zoude geworden zijn. Om deze misvatting teregt te wijzen, veroorloven wij ons, zoowel in ons eigen belang, als in het belang van het Handel- en Scheepvaartbedrijvend Publiek, op de bovenstaande aankondiging der Algemeene Directie van Koophandel alhier, dd. 13 dezer, opmerkzaam te maken.

Konigsbergen, 27 April 1844.

GUSTAV MOELLER en **ROBERT KLEYENSTÜBER**,
Beëdigde Scheeps-Makelaars en Cargadoors.

Te **LONDEN** ligt tot den 31 Mei 1844 in lading naar **KAMPEN**, het nieuw gebouwde Nederl. Kofschip de **Stad Kampen**, Kapitein **G. HONKSMA**. Adres: Gebr. van **HASSELT**, te Kampen.

HOFFMANN & SCHENK, te Londen.

Aanvraag om een' Billart.

Men verlangt een bebruikt goed **BILLART**, met **TOEBEHOOREN**. Op gaaf van grootte en den naasten prijs, franco onder letter S, aan den Boekhandelaar **P. BURGGRAFF** Jr., te Leeuwarden.

De **JONGELING** welke eenigen tijd in eene Broodbakkerij voerzigt in persoon of met franco brieven bij **J. FEENSTRA**, Gaskooper bij de Amelandspijp te Leeuwarden.